

hojne nachádza vo víne (a ktorého koncentrácia sa znižuje dozrievaním vína v sudoch) často spôsobuje zmeny krvného tlaku, tachykardiu, začervenanie v tvári či bolesť hlavy.

V alkoholických nápojoch boli zistené aj významné množstvá ťažkých kovov, ako chróm, olovo či arzén. Špecifické príbudliny obsahujú najmä alkoholické nápoje s prísadou bylín či korenia, najmä preto, že alkohol dokáže z týchto látok extrahovať podstatne vyššie množstvo chemických látok ako samotná voda.

Súhrnne možno konštatovať, že destilované alkoholické nápoje obsahujú menšie množstvo príbudlín ako kvasené (2). Z destilátov sú čo sa týka obsahu príbudlín sú najčistejšie číre destiláty ako vodka, resp. gin.

Kvalitatívny a kvantitatívny rozbor príbudlín v biologickej vzorke (ACA – „alcohol congener analysis“) poskytuje hodnotné informácie v určitých špecifických prípadoch, keď je pre lekára dôležité poznať druh alkoholického nápoja, ktorým bola opitá navodená (2).

Konzumácia alkoholu po dopravnej nehode je najčastejšia argumentácia etylovaného vodiča, ktorý z miesta dopravnej nehody utečie, po zadržení má pozitívnu skúšku na alkohol a tvrdí, že alkoholické nápoje (zväčša destiláty) požíval až po dopravnej nehode. V takýchto prípadoch je možné využiť rozbor príbudlín na vyvrátenie uvedeného tvrdenia. Dôkaz sa opiera o špecifické príbudliny, ktoré každý druh alkoholického nápoja obsahuje – tým sa dá potvrdiť, že vodič pil iný druh alkoholu ako proklamuje (2, 3). Podobný postup možno použiť ak obeť násilia tvrdí, že jej niekto napr. do vína potajme dolial destilát a tým ju nadmerne etyloval.

Interpretácia alkoholémie v hnilobne dekomponovaných telách sa donedávna opierala najmä o nález etylglukuronidu ako univerzálneho markeru vitálneho konzumu etanolu – táto metóda je však za určitých podmienok nepoužiteľná. Detailný rozbor príbudlín tak môže objasniť túto otázku aj v týchto prípadoch, navyše často možno určiť aj druh alkoholického nápoja, ktorý bol pred smrťou požitý (2).

Podobne ako u etanolu, aj u príbudlín je možné vykonávať spätné prepočty. Samozrejme, ich validita prísne závisí od znalosti ich farmakokinetiky a farmakodynamiky, ktorá ešte nie je detailne preskúmaná. Vstrebávanie príbudlín je totiž podstatne pomalšie ako u etanolu, príbudliny navyše majú vo všeobecnosti menší distribučný priestor v ľudskom organizme, nakoľko nie sú tak rozpustné vo vode ako etanol. Metabolizmus väčšiny príbudlín závisí od koncentrácie etanolu v krvi, nakoľko tu prebieha kompetícia o alkoholdehydrogenázu tak, ako to poznáme pri metanole. Pri podrobnejšom výskume tak bude možno už v blízkej budúcnosti reálne z krvnej vzorky určiť nielen druh požitého alkoholického nápoja, ale aj presné časové údaje jeho konzumu, čo by bol zásadný zlom v posudzovaní vplyvu etanolu na ľudského jedinca.

Je zjavné, že horizonty súdneho lekárskeho posudzovania príbudlín v biologickom materiáli nie sú uvedenými možnosťami zďaleka vyčerpané. Postupujúci výskum príbudlín bude v blízkej budúcnosti viesť k ďalšiemu rozvoju súdneho lekárskeho alkoholológie a dodá súdnemu lekárstvu v jeho večnom boji o pravdu množstvo nových argumentov.

REFERENCES

1. **Garriott JC.** Garriott's Medicolegal Aspects of Alcohol (5th edn). Tucson: Lawyers and Judges Publishing Company; 2009: 10-23.
2. **Rodda LN, Beyer J, Gerostamoulos D, Drum-**
3. **mer OH.** Alcohol congener analysis and the source of alcohol: a review. *Forensic Sci Med Pathol* 2013; 9: 194-207.
3. **Dettmeyer RB, Verhoff MA, Schutz HF.** Forensic Medicine, Fundamentals and Perspectives. Berlin Heidelberg: Springer-Verlag; 2014: 482-484.

ZPRÁVA Z KONFERENCE

XII. Ostravské dny forenzních věd

Ve dnech 1. – 3. 10. 2014 se v krásném horském rekreačním středisku Sepetná v Ostravici konaly již tradiční, letos XXII. Ostravské dny forenzních věd. Již ve středu večer se sjela velká většina účastníků a kromě zasedání výboru České společnosti soudního lékařství a soudní toxikologie ČLS JEP bylo na programu úvodní vnitřní společenské setkání. Pošmourné deštivé počasí nezabránilo hladkému průběhu odborného programu, ve kterém zaznělo celkem 23 ústních a 10 posterových sdělení. Letošním nosným tématem byly nejzajímavější případy z praxe, přičemž žádné z prezentovaných českých i slovenských pracovišť se nechtělo nechat zahanbit a příspěvky byly velmi kvalitní. Nemalou část odborného fóra tvořili zástupci orgánů činných v trestním řízení, kteří svými aktivními příspěvky přispěli k multidisciplinárnímu charakteru setkání v Ostravici. Celkem 147 účastníků odjíždělo se slovy, že příští rok se Ostravských forenzních dnů jistě opět zúčastní, již známým termínem příštího ročníku je 7. - 9. 10. 2015.

Vojtěšek T., Smatanová M.

